4. Elinvoiman tulosalueen ja toimialojen lautakunnat ja jaostot	**4. Toimialojen lautakunnat ja jaostot**
1 § Elinvoiman tulosalueen toimielimet	**1 § Elinvoiman toimialan toimielimet**
Elinvoiman tulosalueella on kulttuuri- ja nuorisolautakunta ja liikunta- ja hyvinvointilautakunta.	Elinvoiman **toimialalla** on kulttuuri- ja nuorisolautakunta ja liikunta- ja hyvinvointilautakunta.
2 § Elinvoiman tulosalueen lautakuntien kokoonpano	**2 § Elinvoiman toimialan lautakuntien kokoonpano**
Kulttuuri- ja nuorisolautakunnassa ja liikunta- ja hyvinvointilautakunnassa on kummassakin kolmetoista (13) jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen.	Kulttuuri- ja nuorisolautakunnassa ja liikunta- ja hyvinvointilautakunnassa on kummassakin kolmetoista (13) jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen.
Lautakuntien puheenjohtajan tulee olla valtuutettu ja varapuheenjohtajan valtuutettu tai varavaltuutettu.	Lautakuntien puheenjohtajan tulee olla valtuutettu ja varapuheenjohtajan valtuutettu tai varavaltuutettu.
3 § Kasvun ja oppimisen toimialan toimielimet	**3 § Kasvun ja oppimisen toimialan toimielimet**
Kasvun ja oppimisen toimialalla on kasvun ja oppimisen lautakunta sekä svenska rum -lautakunta.	Kasvun ja oppimisen toimialalla on kasvun ja oppimisen lautakunta sekä svenska rum -lautakunta.
Peruskouluilla on johtokunnat. Kahdella tai useammalla koululla voi olla yhteinen johtokunta.	***[poistettu 2 mom. Tarkistus voimaan 1.8.2027]***
4 § Kasvun ja oppimisen toimialan lautakuntien ja jaoston kokoonpano	**4 § Kasvun ja oppimisen toimialan lautakuntien ja jaoston kokoonpano**
Kasvun ja oppimisen lautakunnassa on viisitoista (15) jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Svenska rum -lautakunnassa on kolmetoista (13) jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen.	Kasvun ja oppimisen lautakunnassa on viisitoista (15) jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Svenska rum -lautakunnassa on kolmetoista (13) jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen.
Lautakuntien jäsenistä vähintään viiden tulee olla valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Puheenjohtajan tulee olla valtuutettu ja varapuheenjohtajan valtuutettu tai varavaltuutettu.	Lautakuntien jäsenistä vähintään viiden tulee olla valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Puheenjohtajan tulee olla valtuutettu ja varapuheenjohtajan valtuutettu tai varavaltuutettu.
Peruskoulujen johtokunnassa on vähintään viisi (5) jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Kasvun ja oppimisen lautakunta sekä svenska rum -lautakunta valitsevat kahden vuoden toimikaudeksi peruskoulujen johtokuntien jäsenet ja varajäsenet sekä nimeävät jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.	***[poistettu 3. mom ja 4. mom. Tarkistukset voimaan 1.8.2027]***

Peruskoulujen johtokuntien jäsenet valitaan siten, että he edustavat kasvun ja oppimisen lautakunnan sekä svenska rum -lautakunnan tarkemmin määrittelemässä suhteessa palvelujen käyttäjiä, oppilaiden huoltajia sekä oppilaitoksen henkilökuntaa.	
---	
7 § Läsnäolo- ja puheoikeus kokouksissa Toimielimen kokouksessa on hallintosäännön II osassa mainittujen lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus tulosalueen johtajan, toimialajohtajan ja tulosyksikön johtajan kokoukseen erikseen määräämillä viranhaltijoilla ja toimielimen tai esittelijän erikseen kutsumilla asiantuntijoilla. Nuorisovaltuuston edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus lautakuntien kokouksissa lukuun ottamatta salassa pidettävien asioiden käsittelyä. Peruskoulun johtokunta voi myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden vähintään 7.-luokkalaiselle oppilaskunnan nimeämälle edustajalle johtokunnan kokoukseen. Oppilasedustajilla ei ole läsnäolo-oikeutta silloin, kun kokouksessa käsitellään oppilaiden kurinpitoa koskevaa asiaa tai salassa pidettävää asiaa. Perusopetuksen johtajalla sekä ruotsinkielisten sivistyspalvelujen johtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus yksikkönsä oppilaitoksen johtokunnan kokouksessa.	**---** **7 § Läsnäolo- ja puheoikeus kokouksissa** Toimielimen kokouksessa on hallintosäännön II osassa mainittujen lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus ***[ ]*** toimialajohtajan ja tulosyksikön johtajan kokoukseen erikseen määräämillä viranhaltijoilla ja toimielimen tai esittelijän erikseen kutsumilla asiantuntijoilla. Nuorisovaltuuston edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus lautakuntien kokouksissa lukuun ottamatta salassa pidettävien asioiden käsittelyä. ***[poistettu 3. mom. Tarkistus voimaan 1.8.2027]***
8 § Lautakuntien ja jaoston asioiden esittely Tulosalueen johtaja tai toimialajohtaja esittelee lautakunnalle taloussuunnitelman ja muut strategisesti merkittävät asiat sekä useita tulosyksiköitä koskevat asiat. Tulosyksikön johtaja esittelee tulosyksikköään koskevat muut asiat. Ympäristö- ja rakennuslautakunnassa ympäristöjohtaja ja rakennusvalvonnan päällikkö esittelevät oman palvelualueensa asiat. Tulosyksikön johtaja voi ottaa esiteltäväkseen alaisensa palvelualueen asian.	**8 § Lautakuntien ja jaoston asioiden esittely** ***[ ]*** Toimialajohtaja esittelee lautakunnalle taloussuunnitelman ja muut strategisesti merkittävät asiat sekä useita tulosyksiköitä koskevat asiat. Tulosyksikön johtaja esittelee tulosyksikköään koskevat muut asiat. **Ympäristö- ja rakennuslautakunnassa rakennusvalvontajohtaja ja ympäristökeskuksen johtaja esittelevät oman tulosyksikkönsä asiat. Johtava kaupungineläinlääkäri esittelee ympäristöterveydenhuollon palvelualueen asiat.** Tulosyksikön johtaja voi ottaa esiteltäväkseen alaisensa palvelualueen asian.

Tulosalueen johtajalla ja toimialajohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen mikä tahansa lautakunnan tai jaoston asia. Peruskoulujen johtokunnan kokouksissa asiat esittelee rehtori. Useamman peruskoulun yhteisessä johtokunnassa kukin rehtori esittelee omaa kouluaan koskevat asiat ja tarvittaessa yhteinen johtokunta määrää esittelijän **---** **13 § Kasvun ja oppimisen lautakunnan sekä svenska rum -lautakunnan ratkaisuvalta** Sen lisäksi, mitä muutoin on määrätty lautakunnan päätettäväksi, kasvun ja oppimisen lautakunta sekä svenska rum -lautakunta oman kieliryhmänsä osalta 1) hyväksyy kuntakohtaiset varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmat, opetuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhuoltosuunnitelman sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman, 2) päättää sopimuksen tekemisestä yksityisen opetuksen järjestäjän kanssa, 3) päättää palvelua tuottavan toiminnan käynnistämisestä ja lopettamisesta sekä toimintojen yhdistämisestä, 4) hyväksyy esiopetusta antavat päiväkodit ja koulut sekä päättää muista esiopetuksen järjestämiseen liittyvistä tehtävistä, 5) päättää perusopetuksen oppilasalueista ja oppilaaksioton perusteista, 6) päättää esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaiden koulukuljetusten ja koulumatka-avustusten myöntämisen perusteista, 7) päättää peruskoulujen painotuksista, 8) päättää lukioiden opetussuunnitelmallisista painotuksista ja lukiolinjoista sekä opiskelijavalinnan perusteista, 9) päättää lukioiden aloituspaikkamääristä, 10) päättää koulujen johtokuntien määrästä sekä määrää ne koulut ja lukiot, joilla on yhteinen johtokunta, 11) päättää johtokuntien jäseninä olevien palvelujen käyttäjien, oppilaiden huoltajien ja oppilaitoksen henkilökunnan määristä, 12) hyväksyy lukioiden osalta periaatteet vanhempainyhdistysten ja vastaavien toimijoiden kanssa tehtävälle yhteistyölle, 13) erottaa opiskelijan lukiosta määräajaksi, ellei lautakunta ole oikeuttanut rehtoria päättämään erottamisesta enintään 3	**[ ]**Toimialajohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen mikä tahansa lautakunnan tai jaoston asia. ***[poistettu 5. mom. Tarkistus voimaan 1.8.2027]*** **---** **13 § Kasvun ja oppimisen lautakunnan sekä svenska rum -lautakunnan ratkaisuvalta** Sen lisäksi, mitä muutoin on määrätty lautakunnan päätettäväksi, kasvun ja oppimisen lautakunta sekä svenska rum -lautakunta oman kieliryhmänsä osalta **1)** hyväksyy kuntakohtaiset varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmat, opetuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhuoltosuunnitelman sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman, **2)** päättää sopimuksen tekemisestä yksityisen opetuksen järjestäjän kanssa, **3)** päättää palvelua tuottavan toiminnan käynnistämisestä ja lopettamisesta sekä toimintojen yhdistämisestä, **4)** hyväksyy esiopetusta antavat päiväkodit ja koulut sekä päättää muista esiopetuksen järjestämiseen liittyvistä tehtävistä, **5)** päättää perusopetuksen oppilasalueista ja oppilaaksioton perusteista, **6)** päättää esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaiden koulukuljetusten ja koulumatka-avustusten myöntämisen perusteista, **7)** päättää peruskoulujen painotuksista, **8)** päättää lukioiden opetussuunnitelmallisista painotuksista ja lukiolinjoista sekä opiskelijavalinnan perusteista, **9)** päättää lukioiden aloituspaikkamääristä, ***[poistettu 10)-kohta ja 11) -kohta. Tarkistus voimaan 1.8.2027]*** **10)** hyväksyy **[ ]** periaatteet vanhempainyhdistysten ja vastaavien toimijoiden kanssa tehtävälle yhteistyölle, **11)** erottaa opiskelijan lukiosta määräajaksi, ellei lautakunta ole oikeuttanut rehtoria

kuukauden ajaksi, sekä päättää tarvittaessa määräaikaista erottamista koskevan päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon aloittamisen ajankohdasta,	päättämään erottamisesta enintään **kolmen** kuukauden ajaksi, sekä päättää tarvittaessa määräaikaista erottamista koskevan päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon aloittamisen ajankohdasta,
	12) erottaa oppilaan peruskoulusta määräajaksi sekä päättää tarvittaessa määräaikaista erottamista koskevan päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon aloittamisen ajankohdasta,
14) hyväksyy avustusten myöntämisen periaatteet,	**13)** hyväksyy avustusten myöntämisen periaatteet,
15) päättää avustusten myöntämisestä,	**14)** päättää avustusten myöntämisestä,
16) päättää varhaiskasvatuksen palvelusetelin ehdoista ja arvosta,	**15)** päättää varhaiskasvatuksen palvelusetelin ehdoista ja arvosta,
17) päättää muista tehtäväalueensa lainsäädännössä säädetyistä tehtävistä, ellei tehtävää ole jäljempänä siirretty peruskoulun tai lukion johtokunnan päätettäväksi taikka ellei lautakunta ole siirtänyt päätösvaltaa viranhaltijalle.	**16)** päättää muista tehtäväalueensa lainsäädännössä säädetyistä tehtävistä, **[ ]** ellei lautakunta ole siirtänyt päätösvaltaa viranhaltijalle. ***[Tarkistus voimaan 1.8.2027]***
Lautakunta voi siirtää ratkaisuvaltaansa viranhaltijalle kohdan 15 osalta,	Lautakunta voi siirtää ratkaisuvaltaansa viranhaltijalle kohdan **14** osalta.
---	---
14 § Peruskoulun johtokunnan tehtävät	***[14 § poistettu. Tarkistus voimaan 1.8.2027]***
Peruskoulun johtokunnan tehtävänä on 1) tukea oppilaitoksen kasvatus- ja opetustyön kehittämistä, 2) tukea oppilaitoksen sisäistä sekä oppilaitoksen, kodin ja ympäröivän muun yhteiskunnan välistä yhteistyötä, 3) tukea innostavan työskentelyilmapiirin ja oppilaitoksen työrauhan toteutumista ja ylläpitämistä sekä 4) seurata turvallisen opiskeluympäristön toteutumista ja ylläpitämistä.	
15 § Peruskoulun johtokunnan ratkaisuvalta	***[15 § poistettu. Tarkistus voimaan 1.8.2027]***
Peruskoulun johtokunta 1) hyväksyy oppilaitoskohtaisen opetussuunnitelman ja siihen liittyvät suunnitelmat sekä lukuvuosisuunnitelman,	

tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman sekä seuraa ja arvioi yhdessä opettajakunnan ja oppilaskunnan kanssa niiden toteutumista, 2) hyväksyy lautakunnan päättämiä oppilasvalintaperusteita tarkentavat perusteet oppilaitoksessa toteutettavaan painotettuun, englanninkieliseen, kaksikieliseen, kielikylpy- tai montessoriopetukseen, 3) hyväksyy oppilaitoksen järjestyssäännöt, 4) erottaa oppilaan peruskoulusta määräajaksi sekä päättää tarvittaessa määräaikaista erottamista koskevan päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon aloittamisen ajankohdasta.	
---	**---**
20 § Ympäristö- ja rakennuslautakunnan erityiset tehtävät ja ratkaisuvalta Lautakunnan tehtävänä on 1) toimia kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena, 2) vastata kaupungin ympäristönsuojelusta, laatia ehdotus kaupungin ympäristötavoitteiksi ja seurata niiden toteutumista, 3) vastata kunnalle luonnonsuojelulain mukaan kuuluvista tehtävistä sekä päättää luonnonmuistomerkkejä koskevista asioista 4) päättää rakentamislain 132 §:n 2 momentissa tarkoitetusta ojittamisesta tai ojittamista varten tarpeellisen suojapenkereen tai pumppuaseman sijoittamisesta toisen alueelle asemakaava-alueella, 5) toimia terveydensuojelulaissa, elintarvikelaissa, eläinlääkintähuoltolaissa, tupakkalaissa ja nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin osalta lääkelaissa tarkoitettuna valvonnasta tai muista kunnan tehtävien järjestämisestä vastaavana viranomaisena Espoon ja Kauniaisten kaupunkien sekä Kirkkonummen kunnan muodostamalla ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueella, 6) toimia laissa tarkoitettuna rakennusvalvontaviranomaisena, 7) toimia osaltaan rakentamislain 142 §:ssä tarkoitettuna alueiden viihtyisyyttä ja hyvän	**18 § Ympäristö- ja rakennuslautakunnan erityiset tehtävät ja ratkaisuvalta** Lautakunnan tehtävänä on 1) toimia kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena, 2) vastata kaupungin ympäristönsuojelusta, laatia ehdotus kaupungin ympäristötavoitteiksi ja seurata niiden toteutumista, 3) vastata kunnalle luonnonsuojelulain mukaan kuuluvista tehtävistä sekä päättää luonnonmuistomerkkejä koskevista asioista 4) päättää rakentamislain 132 §:n 2 momentissa tarkoitetusta ojittamisesta tai ojittamista varten tarpeellisen suojapenkereen tai pumppuaseman sijoittamisesta toisen alueelle asemakaava-alueella, 5) toimia terveydensuojelulaissa, elintarvikelaissa, eläinlääkintähuoltolaissa, tupakkalaissa ja nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin osalta lääkelaissa tarkoitettuna valvonnasta tai muista kunnan tehtävien järjestämisestä vastaavana viranomaisena Espoon ja Kauniaisten kaupunkien sekä Kirkkonummen kunnan muodostamalla ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueella, 6) toimia laissa tarkoitettuna rakennusvalvontaviranomaisena, 7) toimia osaltaan rakentamislain 142 §:ssä tarkoitettuna alueiden viihtyisyyttä ja hyvän

kaupunkikuvan mukaisuutta valvovana viranomaisena, 8) toimia alueidenkäyttölain 103 d, 103 j ja 103 k §:n mukaisena monijäsenisenä toimielimenä hulevesiasioissa, 9) määrätä jäsenet ympäristö- ja rakennusvalvontakeskuksen yhteydessä ja sen apuna toimivaan kaupunkikuvatoimikuntaan kaupunkisuunnittelukeskuksen edustajaa lukuun ottamatta sekä tekniseen toimikuntaan ja päättää näiden tehtävistä. 10) päättää rakentamislaissa tarkoitetusta erillisestä sijoittamisluvasta suunnittelutarvealueita ja rakentamislain 43 a §:ssä tarkoitettuja puhtaan siirtymän teollisuushankkeita lukuun ottamatta, 11) päättää kunnan tai kuntaomisteisen yhtiön omistuksessa olevan asemakaavalla suojellun rakennuksen purkamisesta, 12) päättää rakentamislaissa tarkoitetusta vähäisestä poikkeamisesta, 13) päättää poikkeamisista alueidenkäyttölain 81 §:n 2 momentissa tarkoitetuista rakennuskielloista, 14) päättää rakennuspaikkaan kohdistuvasta maisematyöluvan myöntämisestä, kun maisemaa muuttavalla toimenpiteellä on laaja ja merkittävä kaupunkikuvallinen vaikutus tai se muokkaa huomattavasti alueen ympäristöä. Maisematyöluvan myöntäjä käsittelee maisematyölupahakemuksen kokonaisuudessaan, jos se koskee rakennuspaikan lisäksi rakennushankkeeseen liittyvää muuta aluetta.	kaupunkikuvan mukaisuutta valvovana viranomaisena, 8) toimia alueidenkäyttölain 103 d, 103 j ja 103 k §:n mukaisena monijäsenisenä toimielimenä hulevesiasioissa, 9) määrätä jäsenet **[ ] rakennusvalvontakeskuksen** yhteydessä ja sen apuna toimivaan kaupunkikuvatoimikuntaan kaupunkisuunnittelukeskuksen edustajaa lukuun ottamatta sekä tekniseen toimikuntaan ja päättää näiden tehtävistä, 10) päättää rakentamislaissa tarkoitetusta erillisestä sijoittamisluvasta suunnittelutarvealueita ja rakentamislain 43 a §:ssä tarkoitettuja puhtaan siirtymän teollisuushankkeita lukuun ottamatta, 11) päättää kunnan tai kuntaomisteisen yhtiön omistuksessa olevan asemakaavalla suojellun rakennuksen purkamisesta, 12) päättää rakentamislaissa tarkoitetusta vähäisestä poikkeamisesta, 13) päättää poikkeamisista alueidenkäyttölain 81 §:n 2 momentissa tarkoitetuista rakennuskielloista, 14) päättää rakennuspaikkaan kohdistuvasta maisematyöluvan myöntämisestä, kun maisemaa muuttavalla toimenpiteellä on laaja ja merkittävä kaupunkikuvallinen vaikutus tai se muokkaa huomattavasti alueen ympäristöä. Maisematyöluvan myöntäjä käsittelee maisematyölupahakemuksen kokonaisuudessaan, jos se koskee rakennuspaikan lisäksi rakennushankkeeseen liittyvää muuta aluetta.
Lautakunta voi siirtää toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle, jollei laissa toisin säädetä. Toimivaltaa voidaan siirtää myös elintarvikelain 55-59 ja 67 §:ssä tarkoitettujen hallinnollisten pakkokeinojen osalta.	Lautakunta voi siirtää toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle, jollei laissa toisin säädetä. Toimivaltaa voidaan siirtää myös elintarvikelain 55-59 ja 67 §:ssä tarkoitettujen hallinnollisten pakkokeinojen osalta.
21 § Lautakunnan ja jaoston asiakirjojen allekirjoittaminen Lautakunnan ja jaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa tulosalueen johtaja, toimialajohtaja, esittelijä tai tulosyksikön johtaja.	**19 § Lautakunnan ja jaoston asiakirjojen allekirjoittaminen** Lautakunnan ja jaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa ***[ ]*** toimialajohtaja, esittelijä tai tulosyksikön johtaja.
